

*Esir kuşlar,
kafessiz yaşayamaz...*

AZAT KUŞLARI

ROMAN

AHMED
GÜNBAŞI
YILDIZ

AZAT KUŞLARI
Ahmed Günbay Yıldız

Roman

TİMAŞ YAYINLARI | 9
Edebiyat Kitaplığı - Roman | 7

YAYIN YÖNETMENİ
İhsan Sönmez

REDAKSİYON
Mücellâ Ezgin

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Ağustos 1999, İstanbul

42. BASKI
Haziran 2020, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-975-7544-24-1

9 789757 544241

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT
Altın Kitaplar Yayınevi Matbaası
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad. No:32
Mahmutbey - Bağcılar/ İstanbul
Telefon: (0212) 446 38 88
Matbaa Sertifika No: 44011

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Gazap Tohumları

Bulutlar gökyüzünü, koyu bir karanlığın kucığına terk etmişti. Anlaşılan toprak ananın siparişi vardı.

Uzun zamandır üzerinde çatlak çatlak damarlar peyda olmuş, susuzluktan inadına derinleşip oyulmuştu.

Yeryüzü susuzdu. Diresiz göklerin üzerinde, okyanusları barındıran bulutlar, anlaşılan bu toprakların nasibini ölçülü bir biçimde bırakıp geçeceklerdi.

Gökler yağmurlara gebeydi. Kekik kokulu dağlardan köye inen adam, Abalı namı ile anılırdı. Ezberlediği yolları adımlarken gözleri, yeryüzüne kadar alçalıp çöreklenen kara bulutların üzerindeydi.

Zayıf, dağ rüzgârlarının çelikleştirdiği esmer çehresine, siyah kısa sakalı duru bir güzellik katmıştı.

Orta boylu, balık etinde, daha kırk beş-elli yaşlarında gösteriyordu. Ona keramet ehli diyenden tutun da evliya, sofı diyenler vardı. Bütün bunlara rağmen dillerdeki namı Abalı'ydı.

Aniden durakladı. Ürperdi, titredi. İçinden volkanlar gibi sökülüp püsküren bir heyecanın azameti ile sarsıldı.

Onu endişe denizinde boğmaya çalışan, yollarda ıslanmış olması değildi.

Ne şak şak olup yarılacaktı gibi gürleyen gökyüzü, ne de ilahî bir çakmağın ağzında, kararan dünyayı kuşatan elektrik kıvılcımları... Hiçbiri.

Sonsuz bir kuvvetin kudret-i ilahîsi karşısında titremiştii.

O üzerinde okyanusları taşıyan bulutlar, birdenbire boşalsa dünya sular altında kalırdı.

Sebebini anlayamamıştı ama içinde buruk bir acı vardı. Aniden toparlanıp, kendine geldi. Yağmur bütün şiddetiyle yağıyordu. Bulutlar kudret-i mutlakdan aldığı emir neyse onu işliyordu. Yüzünde biriken kümeli ısırap çizgilerinin yumuşayışına bakılırsa oldukça rahatlamışa benziyordu. Muhabbet dolu dudakları Rabbi'ni tespih etti.

Sırtında heybesi, göklerde sicim sicim toprağa çakılan yağmurların altından, aheste adımlarla yürüyüp gitti.

Yağmur, başından eksik etmediği yün örgülü bereden sızıp, sırtında lakabını aldığı siyah abadan derisine kadar işlemişti.

Kırlarda sürüsünü güden çobanlarına, kendi elleriyle azık götürmüştü. Dumanlı Tepesi'nden Ovalı Köyü'ne iyice yaklaşmıştı. Son yıllarda Ovalı Köyü artık iyice değişmişti, her geçen gün biraz daha bozuluyordu. Dünler yerini gergin yarınlara devrederek geçiyordu.

Ovalı Köyü'ndeki çözülme, tek kelimeyle korkunçtu. Artık boğucu gürültülerin güdümünde yaşamaya kucak açmış bir dünya vardı. Boşalan bir deniz gibi korkunç yarınlara gebe bir dünya.

Yedi oğul babasıydı. Yağmurlardan ıslanmışlığını unutup, son zamanlarda değişen insanlığı, yıkılmaya çalışılan İslam

sarayının yerine, bina edilmek istenen ahlaksız dünyayı, derin bir teessür içinde hülâsa ederek adımlarını tazeledi.

Acaba Abalı, çağın bulanık suya benzeyen insan selinin arasında, akmaya mecbur olan yedi çocuğunu boğulmaktan kurtarabilecek miydi?

Harama, zinaya, yalana ve isyanlara yelken açmış yüreklerin arasında, kurtuluşa kürek çeken Abalı, belki de sırf bu yüzden düşüncelerini genişlettikçe, firkatinden ağlamaklı olmuştu.

Değişen dünyayı, teessürle seyrederken çocuklarının kurtuluşu için, Nuh Peygamber'in gemisine benzer bir şeyler düşündü.

Allah'ın seçkin elçisi Nuh Peygamber bile oğlunu, hayat arkadaşını kurtuluşa yelken açan gemisinin içine alamamıştı.

Düşünceleri genişledikçe efkârı arttı.

Köye iyice yaklaşmıştı. Düz bir ovanın göbeğinde kurulmuş yerleşim bölgesini, koyu matem pırıltuları serpiştiren gözler esfle süzdü.

Islak çatıların üzerinden birikinti sular, ahenkli bir sesle toprağa boşalırken, köyün batı yakasına yakın istasyonda frenleyen trenin kulakları tırmalayan cırlak sesi duyuldu.

Köyün üzerinden uzaklara akıp giden bulutlar, güneşin önüne gerdikleri karanlık perdeyi çekince, ortalık birden pırıltılı aydınlıkların kucağına düştü.

Güneş, yeryüzüne cömert ışınlarını yaldızlamaya başlayınca, üç obaya ayrılan köyün çocukları, soluğu, sokakların ortasında almıştı.

Güneşin hüzmeleri ıslak toprağı yaldızladıkça, yeryüzü buram buram terledi. Aldığı yağmurun fazlasını gökyüzüne

iade etmeye başlamıştı. Bu alışveriş sırasında toprak, burcu burcu koktu. Çocuklar sokaklarda cıvıldaştı, dallara tüneyen kuşlar tek tük gökyüzünde kanat çırpmaya başladı.

Sokaklarda oynayan çocukların kıyafetleri pejmürde, ayakları çıplaktı. Yolların ortasında köşe bucak, üçer beşer gruplar hâlinde oyunlar kurmuşlardı. Bunlar, çamurdan başka oyuncakları olmayan çocuklardı. İşte bu yüzden olmalı ki elleri her gün toprak kokardı.

Yine çamurdan evler kuruldu; kıyılarda, köşelerde büyük küçük fırınlar yapıldı. Etraftan toplanan çalı çırpılarıyla, imar ettikleri fırınların bacalarından dumanlar tütmeye başladı.

Abalı, köyü ikiye bölen ana yolun kıyısında köşesinde kendilerine yeni dünyalar kurmaya çalışan çocukları seyrede seyrede yürüdü. Gözleri çocuklarda, dudakları zikirdeydi. İnadına dalgın, dış dünyasından sıyrılmış bir hâli vardı. Sokaklarda oynayan çocuklara inat, kapılara dökülmüş kadınlar, ihtiyarlar, köyde her taraf bir insan birikintisi hâline gelmişti.

Köyün orta göbeğinde, alışılmışlığın ötesinde, sert adımlarla koşan kadın, Abalı'ya yaklaşırken gözbebeklerinin içi yalım yalım yanıyordu.

Abalı, dünyayı bir pula satacak gamsızlığıyla yürürken, Saçaklı Emine lakabıyla çağrılan kadın, Abalı'nın önünde hayalet gibi durdu. Nefret yüklü pırıltılar boşaltan gözleriyle Abalı'yı bir müddet süzdü.

İç âleminde seyreden Abalı'nın yolu kesilmişti. Kendisine geçit vermeyen kadının, ıslak yakasından asılan bileklerine hayretle baktı.

Hayâ ve edep timsali bir adamdı. Hiç beklemediği bu hareketten dolayı utandı. Güneş yanığı çehresi alev alev

kızarıırken, yakalarında pençeleşen ellerin sahibine, hicap dolu bir yüzle baktı.

Tanzimle kıpırdayan dudakların arasından oldukça tok bir ses meydan buldu.

“Be kadın ne oldu sana böyle ki, sokak ortasında edebini terk edip, kendini âleme rüsvay edersin?”

Kin dolu çehresi bir kat daha kıışıp buruştu. Nefret kusan gözleri, can alıcı kuşlar gibi bakarken, dişlerinin arasına susturucu takmış gibi öfkesini, kısık ve lanetleyici bir tavırla dudaklarının arasından boşalttı:

“Bre sofu! Bre sahtekâr mürtet seni!”

Cırlak sesi ayyuka çıkarcasına kulakları tırmalarken, Abalı’yı hiddetle çekiştirip sarstı. Gönül sarayı amansız atışlara sahne olan adam, neye uğradığını bilemedi. Ayakta aktarılır gibi oldu. Başı döndü, gözleri karardı. Beyin kabındaki zelzelenin şiddeti, sabır kal’asına dayanmıştı. Aksi hâlde yadırgadığı hareket, kendisini infilak ettirmeye yeterdi.

Derin bir nefesle yüreğini serinletip, “Lâ havle velâ kuvvete!” diye mırıldandı.

Düşük tonajlı bir ses, muhatabına soru açtı:

“Söylesene be kadın, ben ne yapmış olmalıyım ki seni böyle bir zulme mecbur etmiş olayım?”

Sokakların kıyısından köşesinden gelip geçenler, ortalıkta oynayan çocuklar, hasılı gören her göz yoğun bir seyre koyulmuştu. Kadın uluorta atılan bir çığlıkla Abalı’yı cevapladı:

“Kendini Mevlâ’ya vermiş olarak göstermekle kurtulacağını mı sandın Abalı? Orta yere salıp bıraktıklarının günahı senden sorulmayacak mı heç?”

Yevmül kıyamda bile olsa yakandan böylece asılıp, şikâyetle bulunmam mı sanırsın? Oğlun Selâhattin'in sürüden tutup kestiği, yetimlerimin hakkı olan koçumu geriye ver demem mi he? Demem mi? Evlat büyütme yi sokakların ortasına bırakmak mı belledin sen?"

Sesini biraz kısıp öfkesini kamçılıdı:

"Eğer Rabb'ına da böyle sarılmışsan, aldanmışsın."

Abalı kendisine geçit vermeyen yolların ortasında naçar kalmıştı:

"Ne koçundan bahsedersin be kızım? Yakamı bırakıp da güzelce anlatsana şunu."

Saçaklı Emine, ellerini Abalı'nın yakasından düşürüp, kafasını önüne hafifçe yıktı. Nedendir bilinmez, utanmışa benziyordu. Kısık bir sesle hitap etti:

"Oğlun Selâhattin dedim ya. Köyün birkaç eşkıyasına ayak uydurup sürünün içinden koçumu çalmış. Çalmış da dağların başında ırakıynan bi güzel benzetmişler. Hemi de bu yetim hakkıdır bilem demeden."

Abalı beyninden kurşunlanmış adamlar gibi yolun ortasında sendeledi. Sonra gücünü toparlayıp, iskeletini fersiz bacaklarının üzerinde güçlkle zapt edebildi.

Öylesine bir "ah" çekti ki ıstırasında bin bir bülbülün feryadı gizliydi. Gönül ağacının dallarındaki en körpe yapraklar bile dökülmüş, mevsim çoktan hazan vaktine kavuşmuştu.

"İnsan evladı doğurur amma, huyunu değil. Oğlum öyle bir günah işlemişse, var sürünün içerisinden bire beş al. Benden yana bin kullar ile helal olsun."

Yüreği batmış bir ada gibiydi. Perişan adımlarla yolların ortasında yıkılır gibi yürüdü. Yollar da gönül telleri gibi çamurlu ve ıslaktı.

***

Esmâ Hatun, evlerinin eşiği dibinde erkeğini karşıladı. Benzi uçuk, gözlerindeki pırıltılar yorgun ve sönüktü. Sırtındaki ıslak heybeye sıkı sıkı sarılıp, omuzundan sıyrarak alırken, suratına bir yürek dolusu merhamet boşaltarak baktı:

“Hasta mısın?”

Fersiz bir ses, “Çook!” diye inledi.

“Üşütmüş olmalısın.”

Cevap vermedi. Eşikten içeriye bir gölge gibi süzülüp geçti. Titrek bakışları aradığını, ocağın başında yükselen alevlere karşı otururken buldu.

Evin orta yerinde kuru bir ağaç gibi bekleyip, doğrulup kendisini gözetleyen büyük oğlu Selâhattin’in gözbebeklerinin içine garip pırıltılarla baktı. Israrlı, kararlı ve keskin bakışlar ürkek gözlerin bebeklerinde mihlanmış gibi bekliyordu.

Ana, elindeki heybeyi bir köşeye bırakıp, erkeğinin sağ yamacında durdu. Doğrusu, o da koyu bir merak fırtınasına tutulmuştu.

Hüzün dolu gözlerle önce oğluna sonra erkeğine bakıp durdu.

Bayatlamış bir sükûtle inleyen odanın sessizliğinde, herkes bir âlem olmuştu. Abalı’nın gönlündeki yara, göz pınarlarından dolanıp, damla damla inciler hâlinde şakaklarına doğru süzüldü. Hemen ardından hassas, ağlamaklı

bir ses oğluna sual açtı. Bütün hissiyatı işte bu sorunun içinde gizliydi:

“Saçaklı Emine’nin söylediği suçu işledin mi sen?”

Sükût, karlı dağlar gibi Selâhattin’in omuzlarının üzeri-
ne çöküp kalmıştı. Babanın firkatli pırıltılarının öldürücü
gücünden gözlerini ayırıp ayaklarının dibine yıktı.

Sustu. Ezik, yaralı bir gönlü vardı. Abalı’nın tekrarlanan
hitabına tahammül gösteremeyecek kadar tedirgindi. Nefesi
ürkek ceylanların soluğu gibi titreşirken, Abalı’nın hitabı
yanık bir sesle meydan buldu:

“Şayet bu günahı işlemişsen, Rabb’ına tövbekâr ol. Onun
rahmet kapıları her zaman açıktır. Bakarsın affeder. Şimdi
gidip sürünün içinden beş tane koç ayır. Ayır da getirip
Saçaklı’ya ver. Gönlünü alıp onunla helallaş!”

Selâhattin içinden oylum oylum yükselen hıçkırıklarla
odadan uzaklaşırken, Abalı uyuşukluktan karıncalaşan avuç-
larını, duaların kıblesi olan göklere açtı. “Allah’ım, Allah’ım,
Allah’ım,” diye gönlündeki dileği Mevlâsına sundu.

Nuh'un Gemisi

Artık yollar koyu bir yokuşun dibindeydi. Abalı ıslanmışlığına, üşümüşlüğüne aldırış bile etmeden, ocak başına çöküp kaldı.

Alevler yalım yalım bacaya tırmandıkça, üzerindeki urbalarından buram buram buharlar sökülüp, tel tel açılan örgülü saçlar gibi bacaya doğru halkalandı, kıvrıldı. Sonra, ateşin üzerine üzerine çekildi. Başı amansız bir ağrıya düşer kalmıştı. Kafasını avuçlarının arasına alıp, önünde sarp dağlar gibi duran hadisenin amansız yokuşunu nasıl tırmanacağını yollarını araştırdı. En kısa zamanda bu yokuşun doruğuna çıkmayı başarabilmeliydi. Yorgun beyin, çareler zincirinin en son halkasına kadar ufkunu genişletti. Kurtuluş arayan gönlü Ay'a kement atarcasına kabarmıştı. Şimdilik yedi oğul ve eşini içine alıp, amansız fırtınalara rağmen kurtuluşa yelken açabilecek bir aile gemisi yapmalıydı.

Nuh Peygamber'in gemisi artık dünyanın her türlü tufanı için hazır değildi. Kurtuluş için insanların İslam'ı hayatlarına uygulaması şarttı. Kur'an caddesinden yürüyenlerin, en amansız dalgalarıyla kuduran okyanusların azgın sularında bile selamet yollarını bulacağı bir gerçektir.

Abalı, "Fırsat, tıpkı bir rüzgâr gibidir," diye mırıldanıp, "onu eserken yakalamalı," diye bitirdi sözünü.

Göç

Dumanlı Tepesi'nin eteklerinde yeni yeni çiçekler boy verdi. Baharın yumuşak iklimiyle birlikte, kekik kokulu tepeler bir âlem di.

Böğürtlen otları filizlenmiş, kayaların dibinde rengârenk menekşeler açmıştı. Dumanların üzerine çöküp, çiselerle yaldızlayıp geçtiği topraklarda, şimdi çeşit çeşit mantarlar şemsiyesini açmıştı.

Tepenin doruğundan dibine doğru çağlayarak inen derenin etrafı yeşil otlarla bezenmiş; naneler, yarpuzlar, dereotları katmerlenmişti. Taptaze bir baharla her taraf burcu burcu kokuyordu. Tepenin sivrilme noktasının ortasından tut, eteklerine kadar uzanan arazi, tarım alanı olarak işlenir, yörenin insanına mahsul verirdi.

Abalı, âdeta bu toprakların tek emanetçisi sayılırdı. Sürüsünü güden çoban, geceleri köye uzaklardan tebessüm ederek sivrilen tepenin ortalarında "Salak" adı verilen, etrafı taşlarla örülü mandıraya iner, bahardan kışa kadar sürüsü ile birlikte burada konaklardı. Ayrıca, mandıranın hemen kıyısında, taşlardan ve kerpiçlerden yapılmış çoban ve sağım evleri vardı.

Abalı'nın güzlesi de yaylası da burasıydı. Sağılan sütler burada peynir, yağ hâline getirilirdi.

Son günlerde köyün uzak güneyinden sessiz sedasız koca bir konak yükseldi. Güneş parladıkça dört-beş kilometre ötelere Ovalı Köyü'ne gülümseyen pencere camlarına çarpan güneş ışınlarının, kristal aynada parçalanışı gibi pırıltılar saçan bir konak...

Meraklı dillerin cevapsız kalan sorusunun yine sahibine kalan cevabıydı bu. Abalı dağların yamaçlarında, yeni bir yuva kuruyordu. Oğullarının, hatta eşi Esmâ'nın bile mana veremediği sebepsiz bir mekânın inşasıydı bu. Eniştesi Hoyrat Ağa bile Abalı'dan bu sorunun cevabını alamamıştı. Abalı başlangıçtan sonuna kadar çözülmeyen sükûtunu ısrarla sürdürdü.

Büyük bir kısmını ibadetle geçirdiği gece tükenmişti. Gün, kararan gök kubbenin koyu bulutlarını yırtıp yırtıp dünyaya tebessüm etmeye çalışırken ezan, köyün minaresinden güneşin açığa çıkmayan muhabbetine cevap vermeye durmuştu:

“Allahu Ekber, Allahu Ekber.”

Hanede 13 yaşlarında bulunan en küçükten babaya kadar herkes ilahî emri icra için uykularını en tatlı yerinden bölmüşlerdi. Abalı çocuklarına, “Evde kılacağız,” diye mırıldandı.

Namazın duasından sonra baba, peşindeki cemaate döndü. Manidar bakışlarını efradın yüzünde birer birer gezdirirken, kısık bir sesle hitaba durdu:

“Dumanlı Tepesi'ndeki evi sevdiniz mi?”

Ana, çocukların merakına tercüman oldu:

“Sevilmez olur mu heç? Cümle âlem köyün aynası oldu der de başka bir şey demez. Ne var ki bir çoban için de israf oldu diyenden de geçilmez.”

Abalı, o her gamzesinde bin bir bülbülün namesi gizlenen adam, tebessüm etti:

“O gördüğünüz hane bize mekândır gayri. Kağnyı hazırlayıp, göçü toplamaya çalışın.”

Her çehrede hayret ifadesi, her gözde esef dolu kaynaşmalar vardı.

Esmâ:

“Göç mü?” diye mırıldandı. “Anlaşılmaz şey doğrusu. Şuna kaçıyoruz desene.”

Abalı:

“Kurtuluş için gerekirse kaçılır da. Dilerseniz siz buna hicret de diyebilirsiniz.”

Bu iş bitmişti artık. Abalı enine boyuna düşünmeden iş tutmaz, verdiği karardan da kolay kolay dönmezdi. Yüzlerde memnuniyetsizliği simgeleyen rüzgârlar esmişti. Buna rağmen itiraz eden olmadı. Evin önündeki kağnyı alabileceği kadar göç yüklenmişti.

Sabah namazından daha yeni çıkan Hoyrat Ağa, cemaatin arasında Abalı’yı göremeyince evlerinde aramayı uygun bulmuştu.

Evleri birbirlerine çok uzak sayılmazdı. Uzun boylu, kısa sakallarının arasından serpilmiş beyaz sakallar, olgun, ablak çehresinde nurani bir hava estiriyordu.

Gözleri baktığı noktada alev alev yanardı. Kıvılcımların kaynaştığı gözbebeklerinden düşen pırıltılar isabet ettiği

noktayı âdeta eritirdi. Sırf bu yüzden adını Hoyrat diye çağırırlardı.

Köyün en az güleni, en kesin konuşanı, en sert çehresinin sahibiydi. Bütün bunlara rağmen, belki de içinde yaşadığı toplumun merhamet ve cesaret dolu tek simasıydı.

Zevcesi Abalı'nın kız kardeşi olurdu. Râbia isminde evli bir kızı da vardı. Hayat arkadaşını kaybedeli hissedilir bir yalnızlık içinde kalmıştı. Buna rağmen, lisanen şikâyeti duyulmamış bir insandı.

Elleri ile büyüttüğü, babaları bir, anaları ayrı erkek kardeşi Aslan Ağa ile beraber yaşayıp giden, evleri kadınsız bir adamdı.

Köyün yüreklere korku kıvılcımı düşüren, haksızlıklara karşı göğüs geren kartal bakışlı adamıydı.

Abalı'nın evini uzaktan gözetlerken, hayretler içinde kalmıştı. Olduğu yerde mihlanmış gibi durup, kağrı arabasına yüklenen göçü, garip bir edayla seyre koyuldu.

“Göç,” diye mırıldandı.

Günlerdir içinde cevap bekleyen sorunun çözülüş cevabıydı bu:

“Dumanlı'nın tepesine yüklenen bir göç olmalı,” diye söylendi.

Omuzlarının başına görkemli yükler çöreklenip kalmıştı. Usul adımlarla, ıstıraplı bir gönülle yürüdü:

“Demek Abalı kaçıyordu.”

İşte üzüntüsünün tek sebebi buydu. Efkâr dolu pırıltılar, gözbebeklerinden iplik iplik söküldükçe, acıları daha da körüklendi. Yüklenip, sarılan kağrının başı ucunda, bütün azameti ile dikilip, perişan bakışlarını Abalı'nın ufkunda

perçinledi. İsteksizcesine meydan bulan bir ses, belki de hayatta en çok sevdiği adama hitaba durdu:

“Selamünaleyküm.”

Abalı, Hoyrat’ın duruş ve tavrından alındı. Âdeta suçlu gibi bir bekleyişi vardı.

“Aleykümselam.”

Abalı hoşnutsuz bakışların ummanında boğulmadı. Sakin, yumuşak bir çehre, önce göç yüklenen kağniya, sonra Hoyrat’a mülayim pırıltılarla baktı.

“Üzgünsün?”

Efkâr bulutları başında düğümler atan adam sitemkâr konuştu:

“Çoook.”

“Bu göç nereye tutuldu Abalı?”

“Dumanlı’ya.”

“Nasıl bir gidiş bu?”

“Hepten.”

“Demek kaçırıyorsun?”

“Hicret desene şuna.”

“Çağın bulanık akan insanı, üzerindeki abaya çamur sıçrattı diye mi?”

“Ola ki, o çamur yarın gırtlığımızı aşan bir bataklık hâline gelirse, yolların geçilmez olacağını hiç düşündün mü? Bir-iki çırpınıшта boğulacak hâle gelirsek, demek istedim. Rabbim yedi emanet verdi bana. Yedi oğulla bir kadına çoban tuttu beni. Bunları düzgünce güdemezsem benden sormaz mı? Çoban önündeki sürüyü kurda kuşa kaptırmadan sahibine teslim etmeli Hoyrat Ağa.

Yatıracağı, doyuracağı, sulayıp tuzlayacağı zamanı bilmeli çoban. Öyle ki, bir çoban neyse, bir aile reisi de o demektir. Bir aile reisi ne demekse bir milletin başı da odur. Reis baş olmayı beceremezse, ayaklar baş olmaya fırsat bulur. Varsın dileyen ‘Abalı köyden kaçtı!’ desin, sen de ‘Hicret,’ dersin.”

Abalı göçünü katarlardı. Yardım etmek istersen, bir kağrı da sen koşup, Aslan Ağa ile buraya gönder. Bugün Saçaklı, yarın bilmem kim yakamdan asılmasın. Sitem etmeyi bırak da varsın göç tez elden yola girsin.

Hoyrat ciğerlerini çürütürcesine derin bir nefes aldı:

“Ceylanlar avcılar için doğurmuş Abalı. Yalnız, her av da et için değildir, derler. Kimi avcı vurmak için, kimisi derisini soyamak için avlanırmış. Kimisi de tutup büyütme, beslemek için.

Kötüler senin çocuklarını avlamak savaşı veriyorlarsa, harp hileden ibarettir. Sen de onları avcının kucağına vermemek için savaşacaksın. Kötülükler itilmiş insanları, kurtuluşları için avlamak fazilet noktasıdır. Müslümanın vazifesi kendisini kurtarmakla tükenmez ki. Aynadarlık da yapacaksın. Aldığını âleme yansıtacaksın. Yansıtacaksın ki karanlık gönüllere ışık düşsün.”

Abalı kararlıydı. Cevabı kısa ve kesindi:

“Kağrıyı gönderecek misin?”

Hoyrat umutsuz bir çaba içinde, hâlâ Abalı’yı caydırmak için uğraştı:

“Evimizde çoğu zaman sıcak bir çorba kaynamaz. Yoksa, bazen sofranda kaşık tutarız, diye mi kaçır oldun?”

Buruk bir tebessümle dudakları kırış kırış oldu.

“O nasıl laf Hoyrat? Helal ü hoş olsun. Soframız her zaman müşterektir.”

Hoyrat öfkelerini gizleyerek konuştu:

“Abalı, bırak şu kuru inadı! Köyün dört beş kilometre uzağındaki bir tepeye yuva kurulmaz.”

Abalı dokunaklı konuştu:

“Yedi oğlum var, yedi ev olur, yedi ev büyür koca köy olur.”

Hoyrat sözünün geçmeyeceğini anlayınca, kırık bir umutla boynunu hafifçe sağ omuzunun üzerine yıkıp hüznü bir sesle, “İyi!” dedi. “Kağnyı koşup getireyim bari.”

Yıllar

Dumanlı Tepesi'nin bayırlaştığı arazide nefis bir renk cümbüşü vardı. Bahar, ilerlemiş günlerinde olmasına rağmen, kayalaşmış kar tabakaları, daha yeni eriyip tepenin eteklerine doğru akmaktaydı. Dumanlı'nın çağlayanla bölündüğü noktada, suların doruktan dibe doğru dökülürken çıkardığı ses, gönüllerin mest olduğu musiki seslerinden binlerce defa emsalsizdi.

Toprak baharla beraber gelinliğini giyinmiş, çeşit çeşit çiçekler rengârenk filizlenip boy vermişti.

Tabiat bütün renklerin gözbebeklerinde raks ettiği dekoru ile semalara gülümserken, güneş en canlı pırıltılarını yeryüzüne yansıtmaktaydı.

Abalı senelerdir bu eşsiz tabiatın kucağında işveli nakışlar döken topraklarda sürüsünü yayarken, yılların geçtiğini âdeta koyunların döl verişinden anlayarak yaşadı.

Sürü kendisine öylesine alışmıştı ki ezan okunmaya başlayınca bir araya hörelenir, namaza durduğu vakit etrafında halkalanıp, istirahate çekilirlerdi. Duası biter bitmez, çingirak sesleri etrafa yayılır, sürü karnını doyurmak için kekik dolu arazinin üzerine dağılırdı. Bu manzarayı görenler

Abalı'ya "Keramet ehli," derlerdi. "Koyunlar bile dilinden anlar olmuş."

Seneler geçti demiştik. Uzun mu uzun... Bunların her biri Abalı'nın hayatından can elmaslarını çalarak geçti. Her yılda yedi oğlundan birini kurban vermişti.

Dumanlı Tepesi'nin eteklerinde altı taze mezar sıralanmış, Abalı altı oğlunun her birini kendi elleriyle yıkayıp, namazlarını kılmış, onları birer birer ahiret yolculuğuna çıkarmıştı.

Dağın eteğinde, göstermelik gibi duran evinde en küçük oğluyla zevcesi kalmıştı.

Ovalı'dan her göç için gelen kabile, geriye hayretler içerisinde dönmüştü. Abalı, ahiret yolculuğuna çıkan çocuklarının hiçbirisinin arkasından bir dirhem gözyaşı bile dökmemişti.

Mevsim bahar, aylardan mayıstı. Vakit kuşluk zamanıydı. Abalı koyunları, sağılması için evlerinin önündeki mandıraya yaklaştırdı. Sürü, etrafı taşlarla örülü, daire biçimindeki mandıraya doluşurken, Abalı'nın gözbebeklerinde hayret pırıltıları kaynaştı.

Acı bir çığlık göklere kement ata ata yükselirken "Alâaddiin!" diye şimşekler çaktı.

Abalı yanılmamıştı. Gözbebeklerindeki pırıltıların döktüğü hedefte Esmâ vardı.

Durakladı, sırtındaki heybeyi umursamaz bir tavırla omzundan sıyırıp atarken, yorgun adımlarla kapının eşiğine doğru yaklaştı.

Saçıcı kadın Ovalı Köyü'ne doğru yönelip koşarken Abalı, derin bir nefesi ciğerlerine vurgun yemiş denizciler gibi indirdi.